

партнерських відносин, використання новітніх технологій, впровадження міжнародних маркетингових стратегій, оптимізацію фінансових процесів та забезпечення високого рівня обслуговування клієнтів. Такий підхід дозволяє агентствам ефективно працювати на міжнародному ринку, залучати нових клієнтів і підвищувати свою конкурентоспроможність.

Список використаних джерел:

1. Байда Б.Ф. Системний підхід до розвитку менеджменту туризму. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2019. Т. 30(69). № 2. С. 22–25.
2. Литвин О.В. Сучасні тенденції управління туристичною діяльністю в Україні. *Інтелект XXI*. 2023. № 1. С. 21 – 25.
3. Smart Tourism visions and ambitions: emerging strategies and governance models. URL: <https://smarttourismdestinations.eu/digital-library/> (дата звернення: 22.11.2024)

Жадан Т.А.

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри туризму і готельно-ресторанного бізнесу

Стальмаков М.А.

студент групи БЕМ-М2523

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

м. Харків, Україна

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ГОТЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОСНОВА ЙОГО СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Інноваційна діяльність в готельному бізнесі набуває особливої значущості в умовах швидко змінюваного ринкового середовища та постійних глобальних викликів, таких як пандемії, зміни клімату, технологічні прориви і зміни в споживчих перевагах. Усі ці фактори змушують готельні підприємства шукати нові шляхи для забезпечення свого сталого розвитку та адаптації до нових реалій.

Інноваційна діяльність підприємства являє собою комплекс заходів і процесів, спрямованих на створення та впровадження нових і вдосконалених продуктів, послуг, процесів виробництва, методів управління, а також на освоєння нових ринків і технологій з метою забезпечення конкурентних переваг і задоволення потреб клієнтів [1].

Інноваційна діяльність підприємства охоплює такі аспекти: дослідження і розробка, тестування та адаптація, комерціалізація, масштабування та управління інноваціями [2]. Цей процес вимагає сукупності зусиль і ресурсів, а також здатності до адаптації до мінливих ринкових умов і потреб клієнтів.

Відсутність інноваційної діяльності на підприємстві може мати серйозні наслідки для його конкурентоспроможності, зростання і навіть виживання на

ринку. По-перше, без інновацій підприємство ризикує залишатися в минулому, втративши можливості для розвитку і вдосконалення своїх продуктів і послуг. Без нових ідей і технологій підприємство може втратити свою привабливість для клієнтів, які нададуть перевагу більш інноваційним і сучасним альтернативам. По-друге, відсутність інновацій може призвести до старіння виробничих процесів і технологій. Це може знизити ефективність і продуктивність підприємства, підвищити витрати на виробництво і знизити його конкурентоспроможність на ринку. По-третє, підприємство, що ігнорує інновації, ризикує бути обійденим конкурентами, які активно впроваджують нові ідеї та технології. Це може призвести до втрати ринкової частки, зниження прибутку і навіть банкрутства [3].

Крім того, відсутність інновацій може негативно позначитися на мотивації співробітників. Без можливості зробити свій внесок у розвиток і вдосконалення підприємства, співробітники можуть втратити інтерес до роботи і прагнення до досягнення кращих результатів.

Нарешті, відсутність інноваційної діяльності може вплинути на репутацію підприємства і його сприйняття на ринку. Компанії, які не виявляють активність у сфері інновацій, можуть бути сприйняті як застарілі та нездатні до адаптації до мінливих умов ринку, що може позначитися на їхньому бренді та привабливості для інвесторів і партнерів.

Взаємозв'язок між інноваційною діяльністю підприємства та його конкурентоспроможністю є складним і багатоаспектним процесом, що охоплює різні аспекти діяльності організації та впливає на її позицію на ринку [4]. Інновації відіграють ключову роль у формуванні та зміцненні конкурентних переваг підприємства і дають йому змогу ефективно конкурувати на ринку.

По-перше, інноваційна діяльність сприяє створенню унікальних продуктів і послуг, які відрізняються від конкурентів і можуть задовольняти потреби клієнтів більш ефективно. Нові технології, продукти та методи виробництва, розроблені в результаті інновацій, можуть забезпечити підприємству перевагу в якості, ціні або зручності використання, що сприяє його конкурентоспроможності на ринку.

По-друге, інновації можуть поліпшити виробничі процеси та підвищити ефективність використання ресурсів.

Крім того, інновації можуть допомогти підприємству розширити свій асортимент продукції або послуг і зайняти нові ніші на ринку. Розробка нових продуктів або послуг, а також впровадження інноваційних маркетингових стратегій дає змогу підприємству залучити нових клієнтів і збільшити свою частку на ринку, що сприяє його конкурентоспроможності та зростанню. Зокрема, інноваційна діяльність може посилити імідж підприємства та його сприйняття на ринку. Підприємства, які активно інвестують в інновації та успішно впроваджують їх на практиці, цілком можна сприйняти як лідерів галузі, що сприяє зміцненню їхніх позицій і залученню нових клієнтів та інвесторів [5].

Розглянемо декілька аспектів, які визначають значущість інноваційної діяльності для сталого розвитку підприємств готельного бізнесу.

1. Зміни у споживчих звичках та попиті. Сучасні гості мають високі вимоги щодо якості обслуговування та зручностей, і часто шукають новий і незвичний досвід. Споживачі стали більш обізнаними і вибагливими в плані екологічності, персоналізації послуг та технологічних інновацій. Вони очікують від готелів не лише комфорту, але й інтеграції сучасних технологій, зручних і швидких способів взаємодії, а також підтримки сталого розвитку. Наприклад, зростає попит на екологічно чисті, енергозберігаючі та інноваційні готелі, які можуть запропонувати унікальні рішення для сталого туризму.

2. Розвиток цифрових технологій. Цифровізація та технологічні інновації відкривають нові можливості для готельного бізнесу. Впровадження таких технологій як інтернет речей (IoT), штучний інтелект (AI), великі дані (Big Data) та автоматизація процесів, допомагає не тільки покращити обслуговування, але й підвищити ефективність управлінських і операційних процесів. Наприклад, за допомогою AI можна створювати персоналізовані пропозиції для гостей, що підвищує рівень їх задоволення і лояльності. А використання смарт-замків і безконтактних сервісів значно покращує досвід гостей, а також знижує витрати на персонал.

3. Глобальні виклики та сталий розвиток. Одним із ключових викликів для готельного бізнесу в сучасних умовах є необхідність відповідати на глобальні виклики, зокрема зміни клімату, збільшення обсягу відходів, зростання вимог до екологічності та сталості бізнесу. У цьому контексті інновації, орієнтовані на сталий розвиток, стають необхідними не тільки для покращення іміджу підприємства, але й для зменшення негативного впливу на навколишнє середовище та збереження природних ресурсів. Тому екологічно чисті технології, такі як енергозбереження, переробка відходів, використання відновлюваних джерел енергії, набувають дедалі більшої актуальності.

4. Конкуренція та глобалізація. Глобалізація та розвиток онлайн-платформ, таких як Airbnb, а також велика кількість міжнародних і національних готельних мереж, значно підвищують конкуренцію на ринку готельних послуг. Інноваційні стратегії дозволяють не тільки виділятися серед конкурентів, але й знаходити нові ніші на ринку, що раніше були недосяжними. Завдяки інноваціям можна скоротити витрати, підвищити якість сервісу та скоротити час на взаємодію з гостями.

5. Гнучкість і адаптація до змін. Готельний бізнес постійно стикається з непередбачуваними змінами, що може бути пов'язано з економічними кризами, змінами в законодавстві, туристичними обмеженнями або природними катастрофами. В умовах нестабільності та швидких змін важливим є впровадження інновацій, які дозволяють готелям адаптуватися до нових вимог і не тільки пережити кризу, а й продовжувати розвиватися. Інновації, які забезпечують гнучкість і швидку реакцію на зміни в ринку, стають життєво важливими для сталого розвитку бізнесу.

6. Пандемії та їх вплив на індустрію гостинності. Сучасні глобальні кризи, зокрема пандемія COVID-19, змусили готельні підприємства переглянути свою стратегію. Приділення уваги безпеці гостей, соціальній дистанції, безконтактному обслуговуванню стало важливим пріоритетом. Водночас

інновації в організації готельного бізнесу, включаючи автоматизацію та цифровізацію, дозволяють швидко адаптуватися до нових вимог і мінімізувати негативні наслідки таких ситуацій.

7. Інноваційні бізнес-моделі. У світі туризму з'являються нові моделі ведення бізнесу, зокрема на основі спільного споживання та економіки на основі підписки. Готельні підприємства можуть розглядати нові формати діяльності, такі як обмін житлом, спільне використання приміщень або навіть членство в клубах, що дозволяє стабільно отримувати дохід в умовах нестабільності [6 - 7].

Отже, інноваційна діяльність є не лише трендом, а необхідною умовою для сталого розвитку готельного бізнесу. Вона дає змогу підприємствам швидко адаптуватися до змінюваних умов, задовольняти нові вимоги споживачів, підвищувати конкурентоспроможність, забезпечувати ефективне використання ресурсів і впроваджувати практики сталого розвитку. В умовах постійно змінюваного ринку та глобальних викликів інновації в готельному бізнесі не тільки сприяють стабільному росту, але й відкривають нові перспективи для розвитку та зміцнення репутації підприємства.

Список використаних джерел:

1. Гуторов О.І., Ярута М.Ю., Сисоева С.І. Економіка та організація інноваційної діяльності: навч. посіб. Харків: ХНА, 2019. 227 с.
2. Безгін К. С. Управління інноваціями : навч. посіб. Донец. нац. ун-т ім. Василя Стуса, Екон. ф-т, Каф. менеджменту та поведінк. економіки. Вінниця : ТВОРИ, 2019. 213 с.
3. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент: підручник. Суми: ВТД Університетська книга, 2010. 334 с.
4. Микитюк П. П., Брич В. Я., Шкільняк М. М., Микитюк Ю. І. Інноваційний менеджмент: підруч. Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2019. 518 с.
5. Петренко Л. А. Інноваційний розвиток підприємства: генезис теорії та сучасна практика управління: монографія. Київ : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с.
6. Стригуль Л.С., Жадан Т.А., Куниця К.В. Дослідження перспектив впровадження інноваційних підходів управління якістю в бізнес-плануванні готельно-ресторанного господарства. *Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки). Збірник наукових праць.* Харків : НТУ «ХПІ», 2024. № 2. С.129-133.
7. Якименко-Терещенко Н., Жадан Т., Жадан Ю. Сучасні тенденції та перспективи інноваційного розвитку готельної індустрії. *Інновації, гостинність, туризм: наука, освіта, практика* : зб. тез доп. IV Всеукр. наук.-практ. конф. мол. учених, асп. і студ. з міжнародною участю (30 травня 2024 року, м. Львів). Львів : ЛДУФК ім. Івана Боберського, 2024. С. 120-123.